Kohtulahendite kogumik

KOHTUJURISTI ETTEPANEK
ANTHONY MICHAEL COLLINS
esitatud 27. aprillil 2023 [1]

Kohtuasi C-746/21 P

Altice Group Lux Sàrl, varem New Altice Europe BV, likvideerimisel,
versus

Euroopa Komisjon

Apellatsioonkaebus – Konkurents – Ettevõtjate koondumiste kontroll – Määrus (EÜ) nr 139/2004 – Artikli 4 lõige 1 – Etteteatamise kohustus – Artikli 7 lõige 1 – Peatamiskohustus – Artikli 14 lõige 2 – Otsus, millega määratakse trahvid koondumisest teatamata jätmise eest ja selle läbiviimise eest enne selle siseturuga kokkusobivaks tunnistamist – Proportsionaalsuse põhimõte – Asjaolude moonutamine

I. Sissejuhatus

1. Käesolev apellatsioonkaebus puudutab n-ö enneaegset ühinemist ehk nõukogu 20. jaanuari 2004. aasta määruses (EÜ) nr 139/2004 kontrolli kehtestamise kohta ettevõtjate koondumiste üle (EÜ ühinemismäärus) [2] sätestatud teatamis- ja peatamiskohustuse täitmata jätmist. Selle määrusega kohustatakse ühinevaid pooli teatama koondumisest, mis kuulub Euroopa Komisjonile kohustusliku teatamise korra kohaldamisalasse. Ühtlasi keelatakse neil sellega koondumise läbiviimine, enne kui komisjon on selle heaks kiitnud. Määrusega nr 139/2004 antakse komisjonile pädevus pooli mõlema kohustuse rikkumise eest trahvida. Selle pädevuse teostamine on käesoleva apellatsioonkaebuse aluseks.

II. Asjaolud, menetlus ja apellandi nõuded

2. New Altice Europe BV (edaspidi „Altice“) kirjutas 9. detsembril 2014. aastal alla aktsiate ostulepingule (*share purchase agreement*, edaspidi „SPA“ [3]) äriühinguga Oi SA (edaspidi „müüja“), millega Altice omandab äriühingu PT Portugal (edaspidi „sihtettevõtja“) üle ainukontrolli määruse nr 139/2004 artikli 3 lõike 1 punkti b tähenduses. Selles lepingus sisaldusid kitsendavad tingimused, nimelt punkti 6 lõike 1 punkt b, mille eesmärk oli reguleerida

1 Algkeel: inglise.

2 EÜT 2004, L 24, lk 1; ELT eriväljaanne 08/03, lk 40.

3 Millele vaidlusaluses otsuses (määratletud käesoleva ettepaneku punktis 4) viidatakse kui „tehingulepingule“.

sihtettevõtja juhtimist lepingu allkirjastamise ja selle lõpuleviimise vahel ning mille kohaselt nõustus müüja hoiduma teatud kaubanduslikust tegevusest ja otsustest ilma Altice'i eelneva loata (edaspidi „tehingu lõpuleviimisele eelnenud meetmed“). [4]

3. Pärast teatamiseelset suhtlemist komisjoniga teatas Altice koondumisest ametlikult 25. veebruaril 2015. Komisjon tunnistas 20. aprilli 2015. aasta otsusega koondumise siseturuga kokkusobivaks, tingimusel et täidetakse teatud kohustusi.

4. Komisjon võttis 24. aprillil 2018 juhtumis M.7993 – Altice/PT Portugal vastu otsuse C(2018) 2418 (final) (edaspidi „vaidlusalune otsus“). Ta määras Altice'ile trahvi 62 250 000 eurot selle eest, et too oli koondumise läbi viinud enne selleks loa saamist, rikkudes seeläbi määruse nr 139/2004 artikli 7 lõiget 1, ja 62 250 000 eurot selle eest, et too oli koondumise läbi viinud enne sellest teatamist, mis kujutas endast määruse artikli 4 lõike 1 rikkumist. [5] Komisjon leidis, et tehingu lõpuleviimisele eelnenud meetmed andsid Altice'ile võimaluse sihtettevõtjat otsustavalt mõjutada, et Altice oli seda mõju tegelikult avaldanud ja et ta oli selles kontekstis sihtettevõtjaga mitu korda teavet vahetanud. [6]

5. Altice taotles vaidlusaluse otsuse tühistamist. Üldkohus kasutas oma täielikku pädevust ja vähendas 22. septembri 2021. aasta kohtuotsusega [7] määruse nr 139/2004 artikli 4 lõike 1 rikkumise eest määratud trahvi 56 025 000 euroni. Ülejäänud osas jättis ta hagi rahuldamata. Vaidlustatud kohtuotsuse punktides 1–29 on välja toodud hagi esitamise asjaolude üksikasjad.

6. Oma apellatsioonkaebuses palub Altice Euroopa Kohtul:

– tühistada vaidlustatud kohtuotsus ning vaidlusaluse otsuse artiklid 1, 2, 3 ja 4 või teise võimalusena kasutada oma täielikku pädevust ja oluliselt vähendada vaidlusaluse otsuse artiklites 3 ja 4 määratud trahve, mida oli muudetud Üldkohtu otsusega, või kolmanda võimalusena saata kohtuasi tagasi Üldkohtusse;

– mõista nii käesoleva menetluse kui ka Üldkohtu menetluse kohtukulud välja komisjonilt.

7. Komisjon palub Euroopa Kohtul:

– jätta apellatsioonkaebus rahuldamata;

– mõista tema kohtukulud välja Altice'ilt.

8. Nõukogu, kes käsitles üksnes apellatsioonkaebuse esimest väidet, palub Euroopa Kohtul:

– lükata apellatsioonkaebuse esimene väide tagasi;

– mõista temal tekkinud kohtukulud välja Altice'ilt.

[4] Vt üksikasjalikumalt vaidlusaluse otsuse põhjendused 58–66.

[5] Vaidlusaluse otsuse artiklid 1–4.

[6] Vaidlusaluse otsuse põhjendused 479–491.

[7] 22. septembri 2021. aasta kohtuotsus Altice Europe *vs.* komisjon (T-425/18, EU:T:2021:607) (edaspidi „vaidlustatud kohtuotsus“).

III. Apellatsioonkaebuse väited

9. Apellatsioonkaebuse kuus väidet jagunevad kolme kategooriasse. Esimese ja teise väitega vaidlustatakse määruse nr 139/2004 artikli 4 lõike 1 ning artikli 14 lõige 2 punkti a õiguspärasus ja kohaldamine ning nende kohaldamine käesoleva juhtumi asjaoludele. Kolmanda, neljanda ja viienda väitega käsitletakse küsimust, kas Altice oli koondumise läbi viinud. Kuuenda väitega vaidlustatakse komisjoni määratud trahvisummad.

A. Esimene ja teine väide: määruse nr 139/2004 artikli 4 lõike 1 ning artikli 14 lõike 2 punkti a õiguspärasus ja kohaldamine

1. Argumentide kokkuvõte

10. Oma apellatsioonkaebuse esimeses väites leiab Altice, et Üldkohus lükkas vääralt tagasi tema ELTL artiklil 277 põhineva väite, millega vaidlustati määruse nr 139/2004 artikli 4 lõike 1 ja artikli 14 lõike 2 punkti a kohaldatavus nende õigusvastasuse tõttu.

11. Altice väidab, et määruse nr 139/2004 artikli 4 lõige 1 ja artikli 14 lõike 2 punkt a ei võimalda komisjonil määrata teist trahvi samale isikule seoses tegevusega, mille eest on teda sama määruse artikli 7 lõike 1 ja artikli 14 lõike 2 punkti b alusel juba karistatud. Määruse nr 139/2004 artikli 4 lõige 1 ja artikli 14 lõike 2 punkt a on ebaproportsionaalsed ja ülearused ning seetõttu õigusvastased, sest artikli 7 lõikega 1 keelatakse igasugune koondumise enneaegne läbiviimine ja sellel on sama eesmärk kui artikli 4 lõikel 1. See anomaalia tuleneb määruse nr 139/2004 reformimisest. Varasemas sõnastuses oli määruse nr 139/2004 artikli 4 lõikes 1 ette nähtud teatamiskohustus, praegune sisaldab aga peatamiskohustust.

12. Apellatsioonkaebuse teises väites leiab Altice, et isegi kui tema vastuväide, mis tugineb ELTL artiklile 277, ei ole põhjendatud, eksis Üldkohus, kui ta andis hinnangu, et komisjon võis käesoleva juhtumi asjaoludel määrata eraldi trahvid määruse nr 139/2004 artikli 4 lõike 1 ja artikli 7 lõike 1 rikkumiste eest. Ta tugineb samadele väidetele nagu esimese väite puhul, nimelt et nendel sätetel on sama eesmärk ja seega rikuvad nad topeltkaristamise ja seaduste konkurentsi keeldu. Teise võimalusena, kui Euroopa Kohus peaks leidma, et määruse nr 139/2004 artikli 4 lõikel 1 ja artikli 7 lõikel 1 on eraldiseisvad eesmärgid, takistab süütegude kogumi põhimõte nende alusel kahe eraldi trahvi määramist. Neil asjaoludel oleks Üldkohus pidanud analüüsima ka trahvide proportsionaalsust.

13. Komisjon ja nõukogu vaidlevad neile argumentidele vastu.

2. Hinnang

14. Nõukogu 21. detsembri 1989. aasta määruse (EMÜ) nr 4064/89 kontrolli kehtestamise kohta ettevõtjate koondumiste üle[8] – mis oli määruse nr 139/2004 varasem versioon – artikli 4 lõige 1 kohustas teatama koondumistest ühe nädala jooksul pärast kokkuleppe sõlmimist või avaliku pakkumise väljakuulutamist või kontrollpaki omandamist. See ajavahemik algab päeval, mil leiab aset esimene eespool nimetatud toiming. Määruse nr 4064/89 artikli 7 lõigetes 1 ja 2 oli ette nähtud, et koondumine jõustub alles pärast sellest teatamist või teatamisele järgneva kolme

[8] EÜT 1989, L 395, lk 1; ELT eriväljaanne 08/01, lk 31.

nädala jooksul ja seda keeldu oli võimalik pikendada. Määruse nr 4064/89 artikli 14 lõike 1 punkt a andis komisjonile pädevuse määrata trahve 1000 – 50 000 [Euroopa rahaühikut], kui pooled jätavad artikli 4 kohaselt koondumisest teatamata. Määruse nr 4064/89 artikli 14 lõike 2 punktis b oli ette nähtud, et komisjon võib oma otsusega määrata määruse artikli 7 lõigete 1 või 2 rikkumise eest trahve, mille suurus ei ületa 10% asjaomaste ettevõtjate aastakäibest.

15. Määrus nr 139/2004 sisaldab teatamis- ja peatamiskohustust (ehk läbi viimata jätmise kohustust), mis erinevad varasemas versioonis sisalduvatest järgmistes olulistes punktides. Määruse nr 139/2004 artikli 4 („Koondumistest etteteatamine ja teatamiseelne üleandmine teate esitanud poole taotlusel“) lõikes 1 on sätestatud, et teatamiskohustus tekib pärast asjasse puutuva kokkuleppe sõlmimist (või avaliku pakkumise väljakuulutamist), kuid enne selle läbiviimist. Määruse nr 139/2004 artikli 7 pealkiri on „Koondumiste peatamine“: selle artikli lõike 1 kohaselt ei viida koondumist ellu enne sellest teatamist ega enne, kui see on kuulutatud siseturuga kokkusobivaks. Määruse nr 139/2004 artikli 14 lõike 2 kohaselt võib komisjon koondumisest teatamata jätmise ja selle enneaegse läbiviimise eest määrata trahve, mille suurus ei ületa 10% aastakäibest. [9]

16. Vastupidi Altice'i väidetele on määruse nr 139/2004 asjasse puutuvad sätted varasema versiooni sätetega olulises osas sarnased: nad eristavad teatamiskohustust ja läbi viimata jätmise kohustust ning võimaldavad määrata kummagi kohustuse rikkumise eest trahve. Kahe versiooni vahelised erinevused ei võimalda minu hinnangul teha määruse nr 139/2004 tõlgendamise kohta selliseid järeldusi, mis võiks toetada Altice'i seisukohta.

17. Määruse nr 139/2004 artikli 4 lõike 1 kohaselt tekib teatamiskohustus i) pärast kokkuleppe sõlmimist ja ii) enne koondumise läbiviimist. Selle sättega peatamiskohustust kui sellist ei kehtestata. Selle pealkiri ja sõnastus keskenduvad teatamiskohustusele: menetluslikule nõudele, mis realiseerub, kui kaks eespool nimetatud tingimust on täidetud. Kui komisjon leiab, et seda sätet on rikutud, võib ta määruse nr 139/2004 artikli 14 lõike 2 punkt a kohaselt ja kolmeaastast aegumistähtaega arvestades [10] määrata trahve. Komisjon peab hindama asjaolusid, et teha muu hulgas kindlaks, kas, millal ja kuidas läbiviimine toimus, sest see on üks määruse nr 139/2004 artikli 4 lõike 1 rikkumise tuvastamise tingimustest. Teine tingimus on asjasse puutuva kokkuleppe sõlmimine.

18. Määruse nr 139/2004 artikli 7 lõige 1 keskendub koondumise peatamise kohustusele. Selles on sätestatud, et pooled ei saa koondumist ellu viia enne sellest teatamist ega enne, kui see on kuulutatud siseturuga kokkusobivaks. Määruse nr 139/2004 artikli 14 lõike 2 punkt b võimaldab komisjonil selle keelu rikkumise korral määrata trahve, arvestades viieaastast aegumistähtaega. [11] Komisjon peab hindama asjaolusid, et teha kindlaks, kas ja millal koondumine läbi viidi. Selle kohustuse järgimata jätmise eest määratava trahvi suuruse kindlaksmääramisel võetakse arvesse läbiviimise ulatust ja kestust. [12] Määruse nr 139/2004 artikli 7 lõike 1 rikkumise kontekstis ei ole kokkuleppe sõlmimine tingimata määrav, sest see ei ole nimetatud sätte ametlik tingimus. [13]

[9] Määruses nr 139/2004 on ette nähtud mitu erandit teatamis- ja peatamiskohustusest, mis ei ole käesoleva apellatsioonkaebuse seisukohalt asjakohased.

[10] Nõukogu 26. novembri 1974. aasta määruse (EMÜ) nr 2988/74 Euroopa Majandusühenduse transpordi- ja konkurentsieeskirjades ettenähtud menetluste ja sundtäitmise rakendamise aegumistähtaegade kohta (EÜT 1974, L 319, lk 1; ELT eriväljaanne 07/01, lk 61) artikkel 1.

[11] *Ibid.*

[12] Vaidlusaluse otsuse põhjendus 595.

[13] Mis ei tähenda, et kokkuleppe tingimusi ei saa arvesse võtta, kui nad puutuvad asjasse selle hindamisel, kas läbiviimine on toimunud.

19. Euroopa Kohus on märkinud, et määruse nr 139/2004 artikli 14 lõike 2 punktides a ja b on sätestatud võimalus määrata eraldi trahve, kui koondumise läbiviimisega enne sellest teavitamist rikutakse samal ajal määruse nr 139/2004 artikli 4 lõiget 1 ja artikli 7 lõiget 1.[14] Kui komisjon kahtlustab, et pooled i) ei ole koondumisest õigel ajal teatanud ja ii) on selle enne loa saamist läbi viinud, kattuvad asjaolud, mida ta nende kahe punkti osas peab uurima, nimelt see, mis laadi koondumisena käsitada võivaid samme on pooled astunud ja millal.[15]

20. Nagu vaidlustatud kohtuotsuse punktides 56, 57, 60, 63 ja 64 on Euroopa Kohtu praktikale viidates minu hinnangul õigesti täheldatud, kehtestatakse määruse nr 139/2004 artikli 4 lõikega 1 ja artikli 7 lõikega 1 erinevad kohustused: esimene näeb ette õigel ajal teatamise, samas kui teisega keelatakse enneaegne läbiviimine, mistõttu on neil eraldiseisvad eesmärgid.[16] Nad on seotud erineva tegevusega, kuigi selle tegevuse olemasolu on mõnel juhul võimalik teha kindlaks viitega mõnele kattuvale asjaolule.

21. Arvestades seda, et määruse nr 139/2004 artikli 4 lõikel 1 ja artikli 7 lõikel 1 on eraldiseisvad eesmärgid, ei saa esimest pidada viimati nimetatust lähtudes üleliigseks. Nagu vaidlustatud kohtuotsuse punktides 54 ja 55 on Euroopa Kohtu praktikale[17] tuginedes rõhutatud, ei too määruse nr 139/2004 artikli 7 lõike 1 rikkumine mitte alati kaasa määruse nr 139/2004 artikli 4 lõike 1 rikkumist. Kui teade on esitatud õigel ajal, võivad koondumise pooled astuda samme selle koondumise läbiviimiseks pärast teatamist, kuid enne loa saamist, mille puhul võib asjasse puutuda üksnes määruse nr 139/2004 artikli 7 lõige 1.

22. Ühinemiste reguleerimise eesmärk on tagada, et need ei tooks kaasa püsivaid muutusi turustruktuuris, mis vähendavad konkurentsi. Määrusega nr 139/2004 kehtestatakse ainukontrolli süsteem ühenduse seisukohalt oluliste koondumiste üle ja keelatakse need, mis oluliselt takistavad tõhusat konkurentsi. Nii teatamis- kui ka peatamiskohustusest kinnipidamise stimuleerimine, võimaldades trahvide määramist juhul, kui ühte või mõlemat kohustust on rikutud, tagab selle, et koondumised ei jää avastamata, ja aitab vältida probleeme, mis tekivad probleeme tekitavate koondumiste tagasipööramisega. Kummagi nimetatud kohustuse täitmise olulisus määruses nr 139/2004 kehtestatud kohustusliku teatamise ja eelneva loa saamise korra kontekstis on seega selge.[18] Altice ei ole esitanud ühtegi veenvat väidet, millega oleks võimalik seda lähenemist õõnestada. See järeldus peegeldab vaidlustatud kohtuotsuse põhjendusi ja on kooskõlas Euroopa Kohtu praktikaga, millele selles kohtuotsuses viidatakse, kui lükatakse tagasi Altice'i õigusvastasuse väide seoses määruse nr 139/2004 artikli 4 lõikega 1 ja artikli 14 lõike 2 punktiga a.

[14] 4. märtsi 2020. aasta kohtuotsus Marine Harvest *vs.* komisjon (C-10/18 P, EU:C:2020:149, punkt 106).

[15] Vt nt vaidlusaluse otsuse põhjendus 490, milles komisjon tugineb tõenditele, mis on esitatud määruse nr 139/2004 artikli 7 lõike 1 kohaldamise kontekstis, et hinnata seda, kas on rikutud määruse nr 139/2004 artikli 4 lõikes 1 sätestatud kohustust.

[16] 4. märtsi 2020. aasta kohtuotsus Marine Harvest *vs.* komisjon (C-10/18 P, EU:C:2020:149, punktid 103 ja 104). Altice täheldab, et määruse nr 139/2004 artikli 4 lõikes 1 ja artikli 7 lõikes 1 sätestatud kohustuste eesmärk on tagada tõhus kontroll koondumiste üle. Nagu nõukogu rõhutab, on täpsem pidada seda kogu määruse nr 139/2004 üldiseks eesmärgiks. Altice'i lähenemine ei aita üksikasjalikult hinnata seda, kas artikli 4 lõikes 1 ja artikli 7 lõikes 1 sätestatud kohustustel on eraldiseisvad eesmärgid.

[17] 4. märtsi 2020. aasta kohtuotsus Marine Harvest *vs.* komisjon (C-10/18 P, EU:C:2020:149, punktid 101, 102 ja 109).

[18] Vt määruse 4064/89 21. ja 26. põhjendus. Vt ka 31. mai 2018. aasta kohtuotsus Ernst & Young (C-633/16, EU:C:2018:371, punktid 41 ja 42 ning seal viidatud kohtupraktika) (edaspidi „kohtuotsus Ernst & Young") ja 4. märtsi 2020. aasta kohtuotsus Marine Harvest *vs.* komisjon (C-10/18 P, EU:C:2020:149, punkt 109).

23. Viimaks ei nõustu ma Altice'i väitega, mille kohaselt ei käsitlenud Üldkohus tema väiteid ja esitatud tõendeid seoses topeltkaristamise keelu ja seaduste konkurentsi või süütegude kogumiga. Altice esitas need väited Üldkohtus väidetavalt eeldusel, et määruse nr 139/2004 artikli 4 lõikega 1 ja artikli 7 lõikega 1 „kaitstakse sama õiguslikku huvi".[19] Vaidlustatud kohtuotsuse punktides 56 ja 57 käsitleti seda eeldust, enne kui need väited tagasi lükati.[20]

24. Lisaksin, et Altice'i väited on ebatäpsed osas, milles neis viidatakse sellistele mõistetele nagu „seaduste konkurents", „ebaehtne (näiline) seaduste konkurents" ja „konsumeerimispõhimõte".[21] Altice'i arvates kuuluvad need seotud mõisted ja nendega ilmselt kaasnev „topeltkaristamise" keeld liikmesriikide ühiste õigustraditsioonide hulka ning kujutavad endast seega liidu õiguse üldpõhimõtteid. Tõendina esitas Altice Üldkohtule viis õiguslikku arvamust, et näidata, kuidas tõlgendatakse ja kohaldatakse neid mõisteid Belgia, Hispaania, Prantsusmaa, Itaalia ja Portugali kriminaalõigussüsteemides. Neist arvamustest kerkib esile kaks teemat. Esiteks on nende liikmesriikide kriminaalõigussüsteemides mitu reeglit, mida saab kohaldada olukorras, kus näiteks „sama tegevus" või „samad asjaolud" kujutavad endast mitme õigusnormi rikkumist; toiminguid ühendab „loogiline seos" või „sarnane kavatsus"; süütegu hõlmab tegevust, mida reguleerib teine süütegu; „üldised süüteod" subsumeeritakse „erisüütegude" alla või loetakse neid täiendavaks ja „rasked süüteod" hõlmavad „vähem raskeid süütegusid". Teiseks, nendes olukordades kohaldamisele kuuluvad riigisisesed õigusnormid tuginevad menetlusliku õigluse, seaduslikkuse, sanktsioonide proportsionaalsuse ja *ne bis in idem*'i[22] põhimõttele või väljendavad neid ja on kõik liidu õiguses hästi juurdunud.[23]

25. Praegusel juhul asuvad peaaegu kõik viited mõistetele, millele Altice tugineb, koondumiste läbiviimisega seotud kohtuotsustes. Vaid üksikud Euroopa Inimõiguste Kohtu otsused mainivad neid möödaminnes, kui viidatakse riigisisesele õigusele. Kuivõrd puuduvad nende mõistete täpsed ja ühised määratlused, üksmeel selle suhtes, et nad ja neist tulenevad tagajärjed on osa liikmesriikide õigustraditsioonidest, ja viide sellele, et nad täidavad tuvastatava lünga liidu õiguses, ei ole ma veendunud, et nende kohaldamine või toetamine käesoleva kohtuasja kontekstis on kasulik või mõistlik.

26. Eeltoodust tulenevalt teen Euroopa Kohtule ettepaneku lükata apellatsioonkaebuse esimene väide tagasi.

27. Kuivõrd Altice esitab samad argumendid ka apellatsioonkaebuse teises väites, tuleneb sellest, et see tuleb samadel põhjustel tagasi lükata.

28. Käsitlen Altice'i argumente trahvide proportsionaalsuse kohta apellatsioonkaebuse kuuenda väite raames.

[19] Vaidlustatud kohtuotsuse punkt 51.

[20] Vaidlustatud kohtuotsuse punktid 51–67, milles käsitleti õigusvastasuse väidet.

[21] Saan aru, et Altice ei vaidle vastu vaidlustatud kohtuotsuse punktidele 326–330, milles käsitletakse Saksa õiguse arvessevõtmise põhimõtet (*Anrechnungsprinzip*).

[22] Euroopa Kohus on leidnud, et *ne bis in idem*'i põhimõte ei ole kohaldatav, kui sama ametiasutus määrab ühes otsuses karistused määruse nr 139/2004 artikli 4 lõike 1 ja artikli 7 lõike 1 rikkumise eest, nagu ka käesoleval juhul toimus (4. märtsi 2020. aasta kohtuotsus Marine Harvest *vs.* komisjon, C-10/18 P, EU:C:2020:149, punkt 78). Kui Altice'il paluti nimetatud kohtuotsust kommenteerida, teatas ta Üldkohtule, et ei tugine enam oma apellatsioonkaebuse väitele, mis põhineb *ne bis in idem*'i põhimõttel.

[23] Vt sarnaselt komisjoni roheline raamat kriminaalkaristuste ühtlustamise, vastastikuse tunnustamise ja rakendamise kohta Euroopa Liidus (KOM(2004)0334 (lõplik)), punkt 3.1.1.7.

B. Kolmas kuni viies väide: koondumise läbiviimine

1. Kolmas väide: läbiviimise mõiste

(a) Argumentide kokkuvõte

29. See väide on seotud tehingu lõpuleviimisele eelnenud kokkulepetega. Sellel on kolm haru. Esiteks väidab Altice, et vaidlustatud kohtuotsuses on segamini aetud määruse nr 139/2004 artikli 3 lõike 2 mõiste „koondumine“ ning artikli 4 lõike 1 ja artikli 7 lõike 1 mõiste „läbiviimine“. Ta väidab, et läbiviimine oleks saanud aset leida alles pärast sihtettevõtja aktsiate üleandmist Altice'ile, mis toimus pärast seda, kui komisjon oli tunnistanud koondumise siseturuga kokkusobivaks. Seda asjaolu ilmestab veelgi see, et kui komisjon oleks koondumise keelanud või kui pooled oleks otsustanud sellest tehingust loobuda, ei oleks olnud mingit vajadust võtta määruse nr 139/2004 artikli 8 lõike 4 kohaselt meetmeid SPA allkirjastamisele eelnenud konkurentsiolukorra taastamiseks.[24] Vaidlustatud kohtuotsus moonutab Altice'i sellekohaseid väiteid.[25]

30. Teiseks eksib vaidlustatud kohtuotsus osas, milles käsitleti tehingu lõpuleviimisele eelnenud meetmeid osalise läbiviimisena, sest Üldkohus ei lükanud ümber väidet, mille kohaselt ei olnud nende kokkulepete puhul tegemist kontrolli püsiva üleminekuga. Need kestsid vähem kui viis kuud ja SPAs oli paika pandud nende kindel lõpukuupäev. Samuti on Üldkohus õigusnormi rikkunud, kui leidis, et nimetatud kohtuotsuse punktis 49 välja toodud kaalutlused ei ole asjasse puutuvad.

31. Kolmandaks väidab Altice, et vaidlustatud kohtuotsuses järeldati vääralt, et selleks, et tegemist oleks seotud piiranguga vastavalt komisjoni teatisele koondumistega otseselt seotud ja nendeks vajalike piirangute kohta,[26] tuleb tehingu lõpuleviimisele eelnevates meetmetes säilitada sihtettevõtja väärtus. Praegused tehingu lõpuleviimisele eelnenud meetmed kuulusid selle teatise reguleerimisalasse, sest neil oli õiguspärane roll omandatud ettevõtte terviklikkuse tagamisel allkirjastamise ja lõpuleviimise vahelisel ajal ning nendega loodi alus selle integreerimiseks Altice'isse.[27]

32. Komisjon märgib, et Altice ei seadnud kahtluse alla vaidlustatud kohtuotsuse järeldusi, mille kohaselt oli ta koondumise läbi viinud seeläbi, et ta mõjutas otsustavalt sihtettevõtja tegevust – erinevalt võimalusest seda teha –, enne kui komisjon oli tunnistanud selle siseturuga kokkusobivaks. Kuivõrd otsustava mõju tegeliku avaldamisega seotud järeldustest piisab, et jätta jõusse vaidlustatud kohtuotsuse resolutsioon, nimelt „jätta hagi ülejäänud osas rahuldamata“, on apellatsioonkaebuse väide, mis tugineb Altice'i võimalusele avaldada otsustavat mõju, ainetu ja tuleks sel alusel tagasi lükata. Igal juhul vaidleb ta vastu kõigile Altice'i poolt apellatsioonkaebuse kolmanda väite põhjenduseks esitatud argumentidele.

[24] Vaidlustatud kohtuotsuse punktid 69–89, 96, 132 ja 144.

[25] Vaidlustatud kohtuotsuse punkt 87.

[26] ELT 2005, C 56, lk 24.

[27] Vaidlustatud kohtuotsuse punktid 102–105, 117, 120, 121, 130 ja 131.

(b) Hinnang

33. Ma ei nõustu komisjoni väitega, mille kohaselt on apellatsioonkaebuse kolmas väide tervikuna või osaliselt ainetu. Altice vaidles vastu vaidlusaluse otsuse järeldusele, mille kohaselt andsid tehingu lõpuleviimisele eelnenud meetmed talle võimaluse avaldada otsustavat mõju. Üldkohtu sellekohaseid põhjendusi ja järeldusi ei saa pidada ammendavuse huvides esitatud põhjendusteks ja need on osa põhjendustest, mille tulemusel jäeti hagi rahuldamata. [28]

34. Euroopa Kohtu praktikas on seoses apellatsioonkaebuse kolmanda väite esimese osaga välja kujunenud kaks olulist punkti. Määruse nr 139/2004 artikli 7 lõikes 1 on läbiviimise keeld piiratud koondumistega selle määruse artikli 3 tähenduses. [29] Viimati nimetatud sätte kohaselt loetakse koondumiseks olukorda, kus toimub püsiv kontrolli üleminek tulenevalt ühinemisest või omandamisest, mis võib toimuda väärtpaberite või varade ostu kaudu, lepingu alusel või mis tahes muul viisil, mis annab võimaluse ettevõtjat otsustavalt mõjutada. Koondumisega määruse nr 139/2004 artikli 7 tähenduses on tegemist kohe, kui koondumise pooled teevad toiminguid või tehinguid, mille tagajärjel toimub ühineva ettevõtja üle tehtava kontrolli püsiv üleminek. [30] Need kaalutlused on kohaldatavad ka määruse nr 139/2004 artikli 4 lõikele 1.

35. Vastupidi sellele, mida väidab Altice, ei viita määruse nr 139/2004 asjasse puutuvates sätetes või Euroopa Kohtu poolt neile antud tõlgenduses miski sellele, et võimaluse avaldada otsustavat mõju annab üksnes sihtettevõtja aktsiate üleminek ostjale. See ilmneb ka määruse nr 139/2004 artikli 3 lõike 2 punktist b ja Euroopa Komisjoni konsolideeritud pädevuseteatisest, mis käsitleb nõukogu määrust (EÜ) nr 139/2004 kontrolli kehtestamise kohta ettevõtjate koondumiste üle. [31] Seega otsustas Üldkohus õigesti, et kontrolli üleminek võis toimuda seetõttu, et SPA andis Altice'ile võimaluse alates selle allkirjastamisest sihtettevõtjat otsustavalt mõjutada. [32]

36. Määruse nr 139/2004 artikli 8 lõikes 4 on sätestatud, et komisjon võib nõuda asjaomastelt ettevõtjatelt koondumise lõpetamist omandatud aktsiate võõrandamise või muude olukorra taastamise meetmete kaudu. Nagu Üldkohus õigesti täheldas, [33] ei määratle see säte koondumise mõistet. Vastupidi Altice'i väidetele ei määratle see ka läbiviimise mõistet. Seega eksib Altice, kui ta sellele tuginedes väidab, et läbiviimine leiab aset üksnes sel juhul, kui komisjon saab nõuda koondumise lõpetamise meetmeid määruse nr 139/2004 artikli 8 lõike 4 tähenduses.

37. Altice'i väide, mille kohaselt moonutas vaidlustatud kohtuotsuse punkt 87 tema väiteid, ei ole samuti põhjendatud. Altice selgitab, et tema poolt Üldkohtule esitatud hagi punktis 47 viitas ta *läbiviimisele*, samas kui vaidlustatud kohtuotsuse punkt 87 viitab Altice'i väitele, mille kohaselt tõendavad *koondumise* olemasolu üksnes tehingud, mille puhul on vaja koondumise lõpetamise meetmeid määruse nr 139/2004 artikli 8 lõike 4 tähenduses. [34] Nagu käesoleva ettepaneku punktis 36 on täheldatud, ei määratle see säte ei koondumise ega ka läbiviimise mõisteid. Üldkohtu järeldus on igal juhul õige, isegi kui asendada sõna „läbiviimine" sõnaga „koondumine". [35]

[28] 18. juuni 2020. aasta kohtuotsus komisjon *vs.* RQ (C-831/18 P, EU:C:2020:481, punktid 52 ja 53 ning seal viidatud kohtupraktika). See, et komisjon võinuks jõuda määruse nr 139/2004 rikkumisega seoses samale järeldusele, ilma et ta oleks tuginenud Altice'i võimalusele avaldada otsustavat mõju, on eraldi teema.

[29] Kohtuotsus Ernst & Young, punktid 43 ja 44.

[30] Kohtuotsus Ernst & Young, punktid 45–47 ja 52.

[31] ELT 2008, C 95, lk 1, punktid 18–21 ja 61 (edaspidi „pädevusteatis").

[32] Vaidlustatud kohtuotsuse punkt 77 ja punkti 84 viimane lause.

[33] Vaidlustatud kohtuotsuse punkt 87.

[34] Kohtujuristi kursiiv.

[35] 11. mai 2017. aasta kohtuotsus Dyson *vs.* komisjon, C-44/16 P, EU:C:2017:357, punktid 30 ja 31 ning seal viidatud kohtupraktika).

38. Mis puudutab käesoleva väite teist osa, siis hinnatakse vaidlustatud kohtuotsuse punktides 85 ja 94–97 tehingu lõpuleviimisele eelnevate meetmete kestust. Üldkohus eristas meetmeid, mis aitavad kaasa kontrolli üleminekule ja mis ei pea olema püsivad, ning kontrolli üleminekut kui sellist, mis selleks, et seda saaks käsitada koondumisena, peab olema püsiv. See analüüs on Euroopa Kohtu praktika põhjal õige.[36] Seetõttu ei ole oluline, et Altice tugines tehingu elluviimisele eelnenud meetmetele, et teha kontrolli sihtettevõtja üle neli kuud ja 11 päeva.

39. Lisaks sellele hajutab käesoleva juhtumi konkreetsete asjaolude puhul igasugused kahtlused kontrolli ülemineku püsiva olemuse suhtes tähelepanek, et aktsiate üleandmine vastavalt SPA-le viis sujuvalt lõpule kontrolli ülemineku sihtettevõtja üle, mis leidis aset siis, kui SPA allkirjastati ning Altice avaldas tegelikult otsustavat mõju sihtettevõtja äritegevuse tahkude üle tehingu lõpuleviimisele eelnenud meetmete alusel. Kui sihtettevõtja aktsiad anti üle Altice'ile, ei olnud tal sihtettevõtja kontrollimiseks enam vaja tugineda lepingulistele kokkulepetele. Seetõttu ei toeta asjaolud Altice'i väidet, et kontrolli üleminek oli ajutine.

40. Mis puudutab Altice'i väidet, mis tugineb kohtuotsuse Ernst & Young punktis 49 sõnastatud kriteeriumide kohaldamisele, siis nimetatud punktis on sedastatud, et selliste tehingute tegemine, millel puudub koondumise elluviimisega otsene funktsionaalne seos ja mis on seetõttu kontrolli ülemineku saavutamiseks ebavajalikud, ei kuulu määruse nr 139/2004 artikli 7 kohaldamisalasse. Altice väidab, et tehingu elluviimisele eelnenud meetmed olid ebavajalikud, neil puudus funktsionaalne seos aktsiate üleminekuga ja seetõttu jäid nad selle sätte kohaldamisalast välja.

41. Komisjon toob õigesti välja, et kohtuotsuse Ernst & Young punktis 49 viidatud olukord, mida kirjeldatakse üksikasjalikumalt selle kohtuotsuse punktides 47 ja 48, on selline, mille puhul saavutatakse koondumine „järjestikuste osaliste tehingutega" ja „omavahel tihedalt seotud tehingu[tega], st tehingu[tega], mille tingimuseks või tunnuseks on rea väärtpaberitehingute toimumine suhteliselt lühikese ajavahemiku jooksul". Nagu vaidlustatud kohtuotsuse punktides 98–100 on täheldatud, ei puuduta see faktiline olukord käesolevat kohtuasja. Kohtuotsuse Ernst & Young punktis 49 esitatud kriteeriumid, mille alusel hinnata, kas koondumise juurde kuuluvate või seda ettevalmistavate tehingute puhul on tegemist koondumise läbiviimisega rea tehingute toimumise kaudu, ei ole seega asjakohased.

42. Mis puudutab kolmandat osa, siis ei nõustu ma Altice'i väitega, mille kohaselt on vaidlustatud kohtuotsuses vääralt järeldatud, et selleks, et tegemist oleks seotud piiranguga vastavalt komisjoni teatisele koondumistega otseselt seotud ja nende seisukohalt vajalike piirangute kohta, tuleb tehingu elluviimisele eelnenud meetmetes säilitada sihtettevõtja väärtus. Vaidlustatud kohtuotsuse punktides 102 ja 103 jäeti lahtiseks võimalus, et kasutatakse veel muid kriteeriume peale ettevõtja väärtuse säilimise. Punktis 104 leitakse, et Altice ei olnud esitanud tõendeid, mis näitavad, et esineb oht sihtettevõtja ärilisele terviklikkusele, mitte tema väärtusele. Seega tugineb Altice'i väide vaidlustatud kohtuotsuse väärale tõlgendusele.

43. Eeltoodust tulenevalt teen Euroopa Kohtule ettepaneku lükata apellatsioonkaebuse kolmas väide tagasi.

[36] Kohtuotsus Ernst & Young, punkt 52.

2. Neljas väide: vetoõiguse mõiste

(a) Argumentide kokkuvõte

44. Altice väidab, et Üldkohus eksis vaidlustatud kohtuotsuse punktides 91–169, kontrollides neis tehingu lõpuleviimisele eelnenud meetmeid, mida vaidlusaluses otsuses kirjeldati nii, et need andsid Altice'ile „vetoõiguse" sihtettevõtjat mõjutavate strateegiliste otsuste üle. Altice tugineb pädevusteatise punktidele 18 ja 54, milles on märgitud, et kontrolli saab omandada lepingu alusel üksnes siis, kui asjasse puutuval ettevõtjal on „strateegiliste ärialaste otsuste vastuvõtmisel vetoõigus", nimelt „õigus takistada strateegiliste otsuste vastuvõtmist". Altice'i hinnangul ei andnud SPA talle seda õigust, sest tema nõusolekut oli vaja üksnes tehingu lõpuleviimisele eelnenud meetmete jaoks. Sellise nõusoleku andmata jätmine ei saanud „tekitada ummikseisu", sest ainus õiguskaitsevahend tehingu lõpuleviimisele eelnenud meetmete järgimata jätmise puhul oli kahjude hüvitamine. Seetõttu rikkus Üldkohus õigusnormi, kui ta jättis vaidlusaluse otsuse peale esitatud hagi rahuldamata.

45. Samal põhjusel väidab Altice teise võimalusena, et Üldkohus moonutas tõendeid, kui ta leidis, et tehingu lõpuleviimisele eelnevad meetmed andsid Altice'ile vetoõiguse. See omakorda tähendab seda, et vaidlustatud kohtuotsuse punktides 170–215 esitatud analüüs vaidlusaluse otsuse punkti 4.2.1 kohta, mis tugineb järeldusele, et Altice'il on nende strateegiliste otsuste üle vetoõigus, on väär. Seega järeldas Üldkohus vääralt, et tehingu lõpuleviimisele eelnenud meetmete puhul oli tegemist läbiviimisega määruse nr 139/2004 artikli 4 lõike 1 ja artikli 7 lõike 1 tähenduses.

46. Komisjon vaidleb nendele argumentidele vastu.

(b) Hinnang

47. Käesolevas väites leitakse, et vaidlustatud kohtuotsuse punktides 91–215 on vead. Vastupidi Euroopa Kohtu menetlusnõuetele[37] ei võimalda selline lai viide tal kindlaks teha, millistele vaidlustatud kohtuotsuse punktidele Altice vastu vaidleb.[38] Kohtuistungil viitas Altice vaidlustatud kohtuotsuse punktidele 111, 114, 123–125 ja 131 kui peamistele vaidlustatud punktidele.

48. Altice tugineb väidetes selle kohta, et Üldkohus on õigusnormi rikkunud, kui ta kinnitas komisjoni järeldust, mille kohaselt andsid tehingu lõpuleviimisele eelnevad meetmed Altice'ile teatud valdkondades vetoõiguse, pädevusteatise punktidele 18 ja 54. Eelkõige tõlgendas Üldkohus vääralt vetoõiguse mõistet selle teatise tähenduses.

49. Pädevusteatis annab juhiseid, et ettevõtjad saaksid enne komisjoniga suhtlemist teha kindlaks, kas ja mil määral võivad nende tehingud kuuluda liidu ühinemiskontrolli korra reguleerimisalasse. See ei mõjuta tõlgendust, mille Euroopa Kohus või Üldkohus võib anda.[39]

[37] Vt nt 23. novembri 2021. aasta kohtuotsus nõukogu *vs.* Hamas (C-833/19 P, EU:C:2021:950, punkt 50 ja seal viidatud kohtupraktika).

[38] See tähelepanek kehtib samamoodi ka apellatsioonkaebuse kuuenda väite teise osa suhtes.

[39] 18. jaanuari 2017. aasta kohtuotsus Toshiba *vs.* komisjon (C-623/15 P, ei avaldata, EU:C:2017:21, punktid 67 ja 71 ning seal viidatud kohtupraktika).

50. Kõigepealt käsitlen pädevusteatise punkti 54, mis juhatab sisse jaotise, milles käsitletakse ainukontrolli omandamist. Selle jaotise tähelepaneliku lugemise korral on võimalik aru saada, et selles analüüsitakse kaht eraldiseisvat olukorda. Punktides 54–60 puudutatakse *de jure* ainukontrolli omandamist hääleõiguse kaudu, tavaliselt seeläbi, et omandatakse enamus- või vähemusosalus sihtettevõtjas. Punkt 61 puudutab *de facto* ainukontrolli omandamist varade omandamise kaudu või lepingu alusel. Punkti 54 viited sellele, et osanikul on „strateegiliste otsuste suhtes vetoõigus“ ja „õigus takistada strateegiliste otsuste vastuvõtmist“, ning osanikele, kes saavad „tekitada ummikseisu“, on esitatud aktsiatega seotud hääleõiguse kontekstis. Seega ei ole nende eesmärk anda vetoõiguse määratlust ega kirjeldust, mis oleks kõnealustele lepingupõhistele õigustele hinnangu andmisel määrav. Seega leidis Üldkohus õigesti, et selle teatise punkt 54 ei puutu tehingu lõpuleviimisele eelnevate meetmete hindamisel asjasse.[40]

51. Pädevusteatise punktis 18 on sedastatud, et lepingu alusel kontrolli andmiseks „tuleb lepingus teise ettevõtja juhtimise ja vahendite üle sätestada samasugune kontroll, nagu aktsiate või varade omandamise puhul“. Tuuakse mitu näidet, millest viimane viitab „vetoõigusele“ selliste lepingute kontekstis, mis toovad kaasa „ühiskontrolli, kui nii varade omanikul kui ka juhtimist kontrollival ettevõtjal on strateegiliste ärialaste otsuste vastuvõtmisel vetoõigus“. Seda väidet ilmestavad kaks ühinemisotsust, millele on viidatud selle teatise 22. joonealuses märkuses. Esimene neist puudutab hotellikontserni omandamist. Üks äriühing, ühisettevõtja, on hotellide omanik. Teine äriühing juhib neid halduslepingu alusel. Äriühingud pidid kiitma heaks haldusettevõtja tegevuskava hotellide jaoks. Kui pooled kokkuleppele ei jõudnud, siis andsid nad vaidluse välisele vahekohtunikule, vältides seega ummikseisu jõudmise võimalust.[41]

52. Sellest ülevaatest selgub, et mõistet „vetoõigus“ kasutatakse pädevusteatise selles osas selleks, et kirjeldada olukorda, milles tehingu pooled lepivad kokku, et teatud sihtettevõtjat mõjutavate ärialaste otsuste puhul on nõutav ostja nõusolek. Osas, milles vaidlustatud kohtuotsus kiitis sõnaselgelt või kaudselt heaks mõiste „vetoõigus“ kasutamise vaidlusaluses otsuses, et kirjeldada kokkuleppeid, mis olid seotud tehingu lõpuleviimisele eelnenud meetmetega, ei ole selles viga.

53. Altice'i teise võimalusena esitatud nõue, mis tugineb sarnastele väidetele, mille kohaselt moonutas Üldkohus tõendeid, seab tegelikult küsimuse alla selle, kuidas nimetatud kohus on hinnanud asjaolusid, mida ta ei tohi apellatsioonkaebuses teha.[42] Lisaks sellele tugineb see ka eeldusele, et tehingu lõpuleviimisele eelnenud meetmetega ei antud „vetoõigust“, mille puhul leian, et Euroopa Kohus peaks selle käesoleva ettepaneku punktides 50–52 esitatud põhjustel tagasi lükkama.

54. Eeltoodust tulenevalt teen ettepaneku, et Euroopa Kohus lükkaks apellatsioonkaebuse neljanda väite tagasi.

[40] Vaidlustatud kohtuotsuse punktid 123–125.

[41] 20. juuli 2005. aasta juhtum COMP/M.3858 – Lehman Brothers/SCG/Starwood/Le Meridien, punktid 7–10. Pädevusteatise 22. joonealuses märkuses viidatud teine ühinemisotsus (28. aprilli 1992. aasta juhtum IV/M.126 – Accor/Wagon-Lits) ei ole piisavalt üksikasjalik, et sellest saaks käesoleva apellatsioonkaebuse jaoks teha kasulikke järeldusi.

[42] 11. mai 2017. aasta kohtuotsus Dyson *vs.* komisjon (C-44/16 P, EU:C:2017:357, punktid 30 ja 31 ning seal viidatud kohtupraktika).

3. Viies väide: teabevahetus

(a) Argumentide kokkuvõte

55. Altice esitab kolm argumentide gruppi, et vaidlustada Üldkohtu järeldused seoses teabevahetusega.

56. Viienda väite esimeses osas väidab Altice, et vaidlustatud kohtuotsuse punktid 226, 235 ja 236 moonutavad vaidlusaluse otsuse põhjendusi 470, 479 ja 482 väidetega, mille kohaselt ei ole neis põhjendustes sedastatud, et Altice'i ja sihtettevõtja vahelised teabevahetused rikkusid määruse nr 139/2004 artikli 4 lõiget 1 ja artikli 7 lõiget 1. Tõlgendus, mille Üldkohus neile põhjendustele annab, on ebamõistlik, sest vaidlusaluse otsuse tekstis on selgelt kinnitatud, et komisjon oli järeldanud, et teabevahetus kui selline kujutas endast otsustava mõju avaldamist.

57. Viienda väite teises osas väidab Altice, et Üldkohus jättis arvesse võtmata asjaolu, et teabevahetus võib rikkuda ELTL artiklit 101, milles on ette nähtud *ex post* jõustamissüsteem. Järeldus, mille kohaselt kuulub teabevahetus määruse nr 139/2004 *ex ante* kontrollisüsteemi reguleerimisalasse, kui see leiab aset olukorras, mille lõpp-punkt on koondumine, kuid muutub ELTL artikli 101 rikkumiseks, kui kontrolli üleminekut ei toimu, on anomaalne ega ole kooskõlas Euroopa Kohtu praktikaga, mille kohaselt ei tohiks määruse nr 139/2004 artikli 7 kohaldamisala piirata nõukogu 16. detsembri 2002. aasta määruse (EÜ) nr 1/2003 [ELTL artiklites 101 ja 102] sätestatud konkurentsieeskirjade rakendamise kohta [43] kohaldamisala.

58. Apellatsioonkaebuse viienda väite kolmandas osas leitakse, et vaidlustatud kohtuotsuses ei selgitata, kuidas oli teabevahetus vajalik kontrolli püsiva ülemineku saavutamiseks või selleks, et luua otsene seos koondumise läbiviimisega, kui Altice omandas sihtettevõtja aktsiad. Seetõttu ei järginud Üldkohus kohtuotsuse Ernst & Young punkti 49 nõudeid.

59. Komisjon ei nõustu nende argumentidega.

(b) Hinnang

60. Mis puudutab tõendite väidetavat moonutamist, siis faktide tuvastamine on Üldkohtu ülesanne. Välja arvatud juhul, kui tema järeldused on sisuliselt ebaõiged, ei ole tegemist õigusnormi rikkumisega, mida Euroopa Kohus peaks analüüsima. [44]

61. Vaidlusaluse otsuse põhjenduses 470 on märgitud, et „sellise tundliku ja üksikasjaliku teabe saamine […] väljaspool sõltumatu töörühma kokkuleppeid asetas Altice'i sellisesse olukorda, nagu kontrolliks ta juba [sihtettevõtjat] ja seega oli tal õigus sellist teavet küsida ja saada". Vaidlusaluse otsuse põhjenduses 473, mis võtab kokku jaotise, milles asub ka põhjendus 470, on sedastatud: „komisjon asub seisukohale, et see, et Altice taotles ja sai strateegilist teavet sihtettevõtja põhiliste tulemusnäitajate kohta ja tulevase hinnakujunduse kohta, *aitab tõendada*, et Altice avaldas otsustavat mõju […]". [45]

[43] EÜT 2003, L 1, lk 1; ELT eriväljaanne 08/02, lk 205.

[44] 11. mai 2017. aasta kohtuotsus Dyson *vs.* komisjon (C-44/16 P, EU:C:2017:357, punktid 30 ja 31 ning seal viidatud kohtupraktika).

[45] Kohtujuristi kursiiv. Vt ka vaidlusaluse otsuse põhjendused 477 ja 478.

62. Vaidlusaluse otsuse põhjendus 479 on jaotise „Järeldus [määruse nr 139/2004] artikli 7 lõike 1 rikkumise kohta“ esimene lõik. Selles on sedastatud, et SPA sätted ja vaidlusaluse otsuse jaotises 4.2 kirjeldatud Altice'i tegevus pärast allkirjastamise kuupäeva kujutas endast tehingu enneaegset elluviimist. Jaotises 4.2 „Altice'i mõju sihtettevõtja üle“ on põhjendused 178–478. Selles jaotises on kõigepealt käsitletud Altice'i rolli äriühingu ärialastes otsustes (jaotis 4.2.1, põhjendused 178–377) ja seejärel ärialaselt tundliku teabe vahetamist Altice'i ja sihtettevõtja vahel (jaotis 4.2.2, põhjendused 378–478). Põhjenduses 482 on järeldatud, et kogu jaotises 4.2 kirjeldatud tegevus kujutas endast otsustava mõju tegelikku avaldamist.

63. Seetõttu selgub vaidlusaluse otsuse punktide 470, 479 ja 482 sõnastusest, et komisjon ei järeldanud, et Altice'i ja sihtettevõtja vaheline teabevahetus kui selline rikkus määruse nr 139/2004 artikli 4 lõiget 1 ja artikli 7 lõiget 1. Kontekst, milles need põhjendused on esitatud, kinnitab seda seisukohta. Seetõttu ei moonutanud Üldkohus asjaolusid, kui ta leidis, et komisjon ei olnud järeldanud, et teabevahetus kui selline oli piisav, et teha kindlaks määruse nr 139/2004 artikli 4 lõike 1 ja artikli 7 lõike 1 rikkumine,[46] ja et komisjon oli vaidlusaluse otsuse põhjenduses 478 õigesti järeldanud, et teabevahetus aitas kaasa selle tõendamisele, et Altice oli otsustavalt mõjutanud sihtettevõtja äritegevuse teatud tahkusid.[47]

64. Argumendid, mida Altice esitab käesoleva väite teises osas, mis on seotud ELTL artikli 101 kohaldamisega, on põhimõtteliselt väärad. Peale käesoleva väite esimeses osas esitatud vastuväite, mis tugineb väidetavale tõendite moonutamisele, mille ma soovitan Üldkohtul tagasi lükata, ei ole Altice vaidlustanud Üldkohtu järeldust, et teabevahetus aitas tõendada, et Altice mõjutas otsustavalt sihtettevõtja äritegevuse tahkusid. Teabevahetus kaasnes tehingu lõpuleviimisele eelnenud meetmetes ette nähtud nõusoleku toimimisega ja oli lahutamatu osa Altice'i otsustava mõju teostamisest sihtettevõtja üle.[48] Oleks ebaloogiline, kui mitte lausa ebaseaduslik,[49] kui komisjon jätaks määruse nr 139/2004 artikli 4 lõike 1 ja artikli 7 lõike 1 alusel muud tegevust hinnates teabevahetuse arvesse võtmata ning hindaks seda eraldi ELTL artikli 101 alusel.

65. Väide, mis puudutab kohtuotsuse Ernst & Young punktis 49 sõnastatud kaalutluste kohaldamist, tuleb seega käesoleva ettepaneku punktis 41 esitatud põhjustel tagasi lükata.

66. Eeltoodust tulenevalt teen ettepaneku, et Euroopa Kohus lükkaks apellatsioonkaebuse viienda väite tagasi.

C. Kuues väide: trahvide hindamine

67. Altice on kuuenda väite jaganud neljaks osaks. Need saab liigitada nelja laia kategooriasse: i) kas rikkumised pandi toime ettevaatamatusest; ii) Üldkohtu põhjendused; iii) väide, mille kohaselt seetõttu, et rikkumised on eriti nende kestuse poolest erinevad, peaksid ka trahvisummad olema erinevad, ja iv) trahvide proportsionaalsus, kui neid käsitletakse eraldi ja kumulatiivselt.

[46] Vaidlustatud kohtuotsuse punkt 226.

[47] Vaidlustatud kohtuotsuse punkt 235.

[48] Vaidlusaluse otsuse põhjendused 49 ja 50.

[49] Vt määruse nr 139/2004 artikli 21 lõige 1.

1. Esimene osa: rikkumiste toimepanemine ettevaatamatusest

(a) Argumentide kokkuvõte

68. Altice väidab, et vastupidi Üldkohtu järeldustele vaidlustatud kohtuotsuse punktides 279–296, ei pandud määruse nr 139/2004 artikli 4 lõike 1 ja artikli 7 lõike 1 rikkumisi toime ettevaatamatusest. Kohtupraktikas on tunnistatud, et määruse nr 139/2004 artikli 7 lõikes 1 sätestatud kohustuse kohaldamisala on ebaselge. Tehingu lõpuleviimisele eelnevad meetmed aktsiate ostu lepingutes on ühinemiste ja omandamiste puhul tavapraktika. Ka oli tegemist esimese korraga, kui komisjon leidis, et sellist liiki meetmed ja teabevahetus SPA allkirjastamise ja sihtettevõtja aktsiate üleandmise vahelisel ajal on käsitatavad täideviimisena. Lisaks sellele väidab Altice, et ta ei takistanud komisjonil tuvastada koondumist, kuna ta esitas komisjonile SPA projekti koos vormi CO projektiga.

69. Komisjon ei nõustu nende argumentidega.

(b) Hinnang

70. Vaidlustatud kohtuotsuse punktides 279–296 käsitleti Altice'i argumente, mille kohaselt olid trahvid ebaseaduslikud, kuivõrd tema puhul ei olnud tegemist ettevaatamatuse ega tahtlusega. Pärast väidete lühikest kokkuvõtet kohtuotsuse punktis 279 tuletas Üldkohus meelde, et määruse nr 139/2004 artikli 14 lõike 2 kohaselt võib määrata trahve rikkumiste eest, mis on toime pandud tahtlikult või ettevaatamatuse tõttu. Seejärel tõi ta välja, kuidas seda sätet on tõlgendatud kohtupraktikas. Vaidlustatud kohtuotsuse punktides 284–290 analüüsiti tegureid ja tõendeid, millele tuginedes oli komisjon teinud järelduse, et Altice oli ettevaatamatu. Üldkohus lükkas tagasi Altice'i väited, millega too selle hinnangu vaidlustas. Vaidlustatud kohtuotsuse punktides 284–290 esitatud järeldused ei ole käesoleva apellatsioonkaebuse esemeks. Altice vaidleb vastu üksnes punktide 292 ja 293 järeldustele, milles käsitletakse tema väiteid selle kohta, et asjasse puutuv õigusnorm ei ole selge ja puuduvad varasemad juhtumid.

71. Nagu vaidlustatud kohtuotsuse punktides 282, 292 ja 293 on õigesti täheldatud, on väljakujunenud kohtupraktika, et ettevaatamatuse tingimus on täidetud juhul, kui asjaomasele ettevõtjale ei saanud olla teadmata tema tegevuse laad, olenemata sellest, kas ta oli teadlik sellest, et ta rikub liidu õigusnorme.[50] Asjaolu, et samade tunnustega tegevust ei ole varem analüüsitud, ei tähenda, et ettevõtjat ei saa selles tegevuses osalemise eest vastutavaks pidada.[51]

72. Altice ei vaidle vastu sellele, et tal on märkimisväärne ühinemistehingute kogemus. Mis veelgi olulisem, toonased dokumentaalsed tõendid näitavad, et talle oli antud nõu, mille kohaselt esines oht, et tema käitumine kujutab endast „enneaegset ühinemist" või teisisõnu „konkurentsiasutuse otsuse ennetamist ja tegevust viisil, nagu oleks luba antud".[52] On küllaldaselt tõendeid, mis toetavad järeldust, et koondumise pooled kavatsesid tehingu enne sellest teatamist ja loa saamist ellu viia ja seda ka tegid, jättes arvesse võtma sõnaselge hoiatuse selle kohta, et sellega rikutakse kohaldamisele kuuluvaid eeskirju. Sammud, mida astuti, olid rohkem kui ettevalmistavad ja

[50] Vt selle kohta 18. juuni 2013. aasta kohtuotsus Schenker & Co. jt (C-681/11, EU:C:2013:404, punkt 37 ja seal viidatud kohtupraktika) ja 10. juuli 2014. aasta kohtuotsus Telefónica ja Telefónica de España *vs.* komisjon (C-295/12 P, EU:C:2014:2062, punkt 156 ja seal viidatud kohtupraktika).

[51] Vt selle kohta 6. detsembri 2012. aasta kohtuotsus AstraZeneca *vs.* komisjon (C-457/10 P, EU:C:2012:770, punkt 164) ja 22. oktoobri 2015. aasta kohtuotsus AC-Treuhand *vs.* komisjon (C-194/14 P, EU:C:2015:717, punkt 43).

[52] Vaidlustatud kohtuotsuse punktid 286–289 ja vaidlusaluse otsuse põhjendus 582.

läksid sihtettevõtja väärtuse säilitamisest kaugemale. Nende suhtes ei kohaldatud kaitsemeetmeid, nagu avalikustamata jätmise kokkulepped või sõltumatud töörühmad. Altice'i väide, et selline asjade käik on ühinemiste ja omandamiste puhul tavapraktika, on murettekitav ja väärib komisjoni tähelepanu.

73. Väide, mille kohaselt ei takistanud Altice komisjonil tuvastada koondumist, kuna ta esitas komisjonile SPA projekti koos vormi CO projektiga, ei puutu minu hinnangul asjasse, kui hinnatakse seda, kas rikkumine oli toime pandud ettevaatamatusest. Kui üldse, siis võib see puutuda asjasse määruse nr 139/2004 artikli 4 lõikes 1 ette nähtud teatamiskohustuse rikkumise raskuse hindamisel. [53]

2. Teine osa: trahvide määramise põhjendused

(a) Argumentide kokkuvõte

74. Altice väidab, et Üldkohus rikkus ELTL artiklit 296 ja Euroopa Liidu põhiõiguste harta artikli 41 lõiget 2, kui ta järeldas, et vaidlusalune otsus sisaldas piisavaid põhjendusi seoses määruse nr 139/2004 artikli 7 lõike 1 ja artikli 4 lõike 1 alusel määratud trahvisummadega. Vaidlustatud kohtuotsuse punktides 297–362, ja nagu kohtuistungil täpsustati, eelkõige selle punktides 314–324 esitatud põhjendused on ebapiisavad ja vastuolulised. Üldkohus oleks pidanud selgitama, miks juhul, kui komisjon sai määrata nende sätete rikkumiste eest kaks eraldi trahvi, ei pidanud ta hindama kummagi trahvi suurust eraldi.

75. Komisjon väidab, et Euroopa Kohus peaks tunnistama selle argumendi vastuvõetamatuks, sest see ei ole kooskõlas nõudega, et apellatsioonkaebuses tuleb selgelt märkida selle kohtuotsuse, mille tühistamist taotletakse, kritiseeritavad osad ning õiguslikud argumendid, mis konkreetselt seda nõuet põhjendavad. [54]

(b) Hinnang

76. Komisjon toob õigesti esile, et Altice'i väide on napisõnaline. Sellegipoolest on see piisavalt üksikasjalik, et võimaldada komisjonil esitada kaitseargumente ja Euroopa Kohtul seda analüüsida.

77. Väljakujunenud kohtupraktika kohaselt peab ELTL artikli 296 teise lõiguga nõutav põhjendus vastama asjaomase akti olemusele ning sellest peab selgelt ja ühemõtteliselt ilmnema selle andmise arutluskäik. Ei ole nõutav, et põhjendustes oleks täpsustatud kõiki asjakohaseid faktilisi ja õiguslikke asjaolusid, kuna seda, kas akti põhjendused vastavad neile nõuetele, hinnatakse, pidades silmas nii selle sõnastust kui selle vastuvõtmise konteksti. [55]

78. Vaidlustatud kohtuotsuse punktides 315–324 on põhjendused, millele tuginedes lükkas Üldkohus tagasi Altice'i argumendi, et trahvid on ebaseaduslikud, sest vaidlusaluses otsuses ei ole põhjendusi. Kõigepealt tuletab Üldkohus meelde, et määruse nr 139/2004 artikli 14 lõike 2 kohaselt võib komisjon määrata trahve, mille suurus ei ületa 10% asjasse puutuva ettevõtja aastakäibest, ja et artikli 14 lõike 3 kohaselt peab komisjon võtma trahvi suuruse määramisel arvesse rikkumise laadi, raskust ja kestust. Vaidlustatud kohtuotsuse punktis 319 on sedastatud,

[53] See on kooskõlas lähenemisega, mis on võetud vaidlustatud kohtuotsuse punktides 364–368.

[54] 9. novembri 2017. aasta kohtuotsus TV2/Danmark *vs.* komisjon (C-649/15 P, EU:C:2017:835, punkt 34 ja seal viidatud kohtupraktika).

[55] 10. märtsi 2016. aasta kohtuotsus HeidelbergCement *vs.* komisjon (C-247/14 P, EU:C:2016:149, punkt 16 ja seal viidatud kohtupraktika).

et komisjon selgitas nende rikkumiste laadi, raskust ja kestust vaidlusaluse otsuse põhjendustes 568–599. Vaidlustatud kohtuotsuse punktides 320–322 on vaidlusaluse otsuse põhjendused kokku võetud. Punktis 323 tehakse järeldus, et põhjendused olid piisavad, sest võimaldasid Altice'il ennast kaitsta ja Üldkohtul kontrolli teha.

79. Vaidlustatud kohtuotsuse punktidest 320–323 selgub, et Üldkohtu seisukoha järgi oli komisjon eraldi hinnanud nende rikkumiste laadi, raskust ja kestust. Komisjon leidis, et mõlemad rikkumised kahjustasid määruse nr 139/2004 tõhusust, mõlemad olid rasked ja olid toime pandud vähemalt ettevaatamatusest, kuid nende kestus oli erinev.

80. Seega käsitles Üldkohus rikkumiste ühiseid tahke koos ja hindas lahknevaid tahke eraldi. Selline Üldkohtu lähenemine oli kohane. See ei ole vastuolus tema järeldusega, et komisjon võis määrata kaks trahvi. Kuna trahvide suuruse arvutamiseks puuduvad üksikasjalikud juhised, milles oleks näiteks välja toodud kolmele erinevale kriteeriumile omistatav kaal ja neist ühe või mitme lähtekohad või kordajad, võis Üldkohus kinnitada, et vaidlusaluse otsuse sellekohased põhjendused on piisavad.[56]

81. Vastuseks väitele, et vaidlusalune otsus ei olnud määruse nr 139/2004 artikli 14 alusel määratud trahvide arvutamisel läbipaistev, teeksin järgmised tähelepanekud. Praeguseks on komisjon määranud selliseid trahve vaid mõnel juhul, mis tähendab seda, et ta on teinud seda vähestel juhtudel, kui ettevõtjad on rikkunud määruse nr 139/2004 artikli 4 lõiget 1 ja artikli 7 lõiget 1.[57] Selliste rikkumiste tulemusel tekkivat kahju on puhtrahaliselt keeruline hinnata.[58] Kui komisjon kasutaks kahjupõhist lähenemist, siis karistataks probleemse ühinemise ebaseaduslikku täideviimist tõenäoliselt rangemalt kui mitteprobleemse ühinemise oma. Selline lähenemine võib olla vastuolus põhimõttega, mille kohaselt seetõttu, et ühenduse seisukohalt olulistest koondumistest tuleb komisjonile teatada ja need enne täideviimist siseturuga kokkusobivaks tunnistada, peaks kõiki selle reegli rikkumisi karistama samal viisil. Ühinemised on ettevõtja elukaare erandlikud sündmused. Nendega kaasneb märkimisväärne finants- ja mainerisk ning need on omandamiskulude, rahastamise, tasude ja juhtimisega seotud aja poolest väga kulukad.[59] Kui trahvisummasid oleks võimalik täpselt kindlaks määrata, võiksid ettevõtjad rikkumisega kaasneva riski lisada ühinemise kulude-tulude analüüsi. Lisaks sellele ei ole määruse nr 139/2004 artikli 4 lõike 1 ja artikli 7 lõike 1 rikkumiste kindlakstegemine lihtne. Kui mõned küsimused, nagu reklaam ja turundus, võivad saada komisjonile teatavaks avaliku teabe kaudu, kaasnevad teiste enneaegse elluviimise strateegiatega muutused, mida kõrvalised isikud tõenäoliselt ei märka.[60] Kõik nimetatud kaalutlused rõhutavad hoiatava mõju olulisust, kui komisjon määrab kindlaks trahvide suuruse keelatud tegevuse eest selles valdkonnas. Hoiatav mõju on kahtlemata suurem, kui trahvisumma, mille komisjon võib konkreetsel juhul määrata, on mõnevõrra prognoosimatu. Praeguse seisuga ja juhul, kui komisjoni otsustusprotsessis järgitakse liidu õiguse üldpõhimõtteid, eelkõige võrdset kohtlemist, proportsionaalsust ja põhjendamiskohustust, ning kui selle tulemust

[56] Vt analoogia alusel 10. juuli 2014. aasta kohtuotsus Telefónica ja Telefónica de España *vs.* komisjon (C-295/12 P, EU:C:2014:2062, punkt 181 ja seal viidatud kohtupraktika) ja 22. oktoobri 2015. aasta kohtuotsus AC-Treuhand *vs.* komisjon (C-194/14 P, EU:C:2015:717, punktid 68 ja 69 ning seal viidatud kohtupraktika).

[57] Vt selle kohta kohtujurist Wahli ettepanek kohtuasjas Ernst & Young (C-633/16, EU:C:2018:23, punktid 44 ja 45). Komisjon määras sümboolseid trahve juhtumis IV/M.920, Samsung/AST, komisjoni 18. veebruari 1998. aasta otsus, ja juhtumis IV/M.969, A.P. Møller, komisjoni 10. veebruari 1999. aasta otsus. 10. juuni 2009. aasta juhtumis COMP/M.4994, Electrabel/Compagnie Nationale du Rhône, ja 30. septembri 2013. aasta juhtumis COMP/M.6850, Marine Harvest/Morpol, määras komisjon trahve kokku 20 miljonit eurot.

[58] Mõlemad nimetatud juhtumid erinevad ELTL artikli 101 rikkumistega seotud olukorrast.

[59] Altice'i veebisaidil esitatud teabe kohaselt oli sihtettevõtja ettevõtte väärtus kassapõhiselt ja võlgadeta 7,4 miljardit eurot. Rahaline tasu oli 5,6 miljardit eurot. Tehingutasud olid 122 miljonit eurot.

[60] ELTL artiklis 101 sätestatud kord, mille kohaselt rikkumisest teatajad ja ettevõtjad, kes teevad komisjoniga koostööd, vabastatakse trahvidest või vähendatakse neid trahve, millele komisjon tugineb, et talle teatataks kõnealuse sätte võimalikust rikkumisest, ei toimiks ühinemiste puhul.

on võimalik tõhusalt kohtus kontrollida, ei leia ma, et konkurentsivõimeliste turustruktuuride säilitamist ja liidu ühinemiskontrolli režiimi täielikku täitmist edendaks suurem läbipaistvus määruse nr 139/2004 rikkumise eest määratavate trahvide arvutamisel.[61]

3. Kolmas osa: trahvisummades peegelduvad rikkumiste erinevused

(a) Argumentide kokkuvõte

82. Altice väidab, et vaidlustatud kohtuotsuse punktides 320–324 on õigusnormi rikutud, kuivõrd neis leitakse, et määruse nr 139/2004 artikli 14 lõike 3 alusel saab määrata kaks eraldi sama suurusega trahvi kahe väidetavalt eraldiseisva rikkumise eest, olenemata nende erinevast laadist, raskusest ja kestusest. Altice leiab, et määruse nr 139/2004 artikli 4 lõike 1 rikkumine on vähem raske kui artikli 7 lõike 1 rikkumine, kuivõrd esimene on ühekordne, samas kui teine on jätkuv. Vaidlustatud kohtuotsuse punktis 343 ei ole selgitatud, miks ei saa kahe rikkumise kestust võrrelda. See järeldus on väär ka õiguslikult, kuivõrd määruses nr 139/2004 ei ole midagi, mis seda toetaks. Kui 62 250 000 euro suurune trahv on proportsionaalne 137 päeva kestnud rikkumisega, siis ei tohiks vaid ühe päeva kestnud määruse nr 139/2004 artikli 4 lõike 1 rikkumise eest määratav trahv olla suurem kui 450 000 eurot.

83. Komisjon ei nõustu nende argumentidega.

(b) Hinnang

84. Altice'i argumendid põhinevad vaidlustatud kohtuotsuse valel tõlgendusel. Kohtuotsuse punktides 320–324 analüüsiti vaidlusaluse otsuse põhjenduste piisavust. See selgub punktile 312 eelnevast pealkirjast ja selle punkti tekstist, milles võetakse kokku Altice'i argumendid. Samuti selgub see punktist 314, milles viidatakse ELTL artikli 296 teisele lõigule, seda artiklit tõlgendavast kohtupraktikast ja kahest punktist, mis selle jaotise kokku võtavad, punktidest 319 ja 323, milles leitakse, et vaidlusaluse otsuse põhjendused olid piisavad.

85. Vaidlustatud kohtuotsuse punktides, mida Altice vaidlustab, ei analüüsita vaidlusaluses otsuses esitatud põhjenduste sisulist kehtivust. Seega ei saa neid kahtluse alla seada, tuginedes sellele, et neis on tehtud sedalaadi õigusnormi rikkumine.

86. Mis puudutab väidetavat põhjenduste puudumist vaidlustatud kohtuotsuse punktis 343, siis on selles punktis, mis paikneb jaotises, milles käsitletakse seda, kas trahvid olid proportsionaalsuse põhimõtte alusel ebaseaduslikud, sedastatud, et võrdlemine ei ole võimalik, sest „ühekordse[l] rikkumise[l] […] ei olegi kestust". Selline põhjendus, kuigi see on napisõnaline, selgitab Üldkohtu otsust selles küsimuses ja võimaldab selle vaidlustamist apellatsioonkaebuses, nagu Altice on teinud.

87. Altice vaidlustab selle järelduse sisuliselt ja väidab, et miski määruses nr 139/2004, eelkõige selle artikli 4 lõikes 1, artikli 7 lõikes 1 või artikli 14 lõikes 2, ei toeta Üldkohtu järeldust. Ma ei ole sellega nõus. Nagu käesoleva ettepaneku punktis 17 on selgitatud, on määruse nr 139/2004 artikli 4 lõikes 1 ette nähtud koondumisest teatamise nõue menetluslik kohustus, mis realiseerub, kui selles sättes sätestatud kaks tingimust on täidetud. Seega on õige öelda, et selle sätte rikkumine

[61] Vt vastupidist seisukohta näiteks Memeti, N., „Monetary Fines in EU Mergers: In Need for More Regulation", *Market and Competition Law Review*, April 2019, Volume III, No. 1, lk 209–233.

on ühekordne ja sel pole kestust, mistõttu ei ole seda võimalik võrrelda määruse nr 139/2004 artikli 7 lõike 1 rikkumisega, sest nagu Altice tunnistab, on viimati nimetatud rikkumisel kestus. Sellest kaalutlusest tulenevalt ei saa nõustuda tema väitega, mille kohaselt tuleks selle määruse artikli 4 lõike 1 rikkumise eest määratud trahvi vähendada 450 000 euroni.[62]

4. Neljas osa: trahvide proportsionaalsus eraldiseisvalt ja kumulatiivselt

(a) Argumentide kokkuvõte

88. Altice väidab, et 62 250 000 euro suuruse trahvi määramine määruse nr 139/2004 artikli 4 lõike 1 rikkumise eest, mis on sama rikkumine, mida karistatakse selle määruse artikli 7 lõike 1 esimese osa alusel, on ebaproportsionaalne. Lisaks sellele väidab ta, et mõlemad trahvid on ebaproportsionaalsed, sest komisjon oli varem määranud määruse nr 139/2004 artikli 4 lõike 1 ja artikli 7 lõike 1 rikkumise eest oluliselt väiksemaid trahve. Viimaks väidab Altice, et vaidlustatud kohtuotsuse punktis 308 on vääralt sedastatud, et asjaolu, et ta teatas tehingust ning võttis kohustusi enne SPA allkirjastamist, „ei saa leevendada asjaolu, et tema tegevus kujutas endast rikkumist“. See järeldus moonutab Altice'i väidet, mille kohaselt oleks komisjon pidanud iga rikkumise laadi ja raskuse hindamisel võtma arvesse nimetatud asjaolusid.

89. Komisjon ei nõustu nende argumentidega.

(b) Hinnang

90. Kohtupraktika ei toeta Altice'i väidet, mille kohaselt juhul, kui ühes otsuses määratakse kaks trahvi, on vajalik hinnata nende mõlema proportsionaalsust.[63] Lähtudes põhjendustest, mida soovitan Euroopa Kohtul aluseks võtta, et lükata tagasi apellatsioonkaebuse kaks esimest väidet, tuleb tagasi lükata väide, et Altice'it karistatakse sama tegevuse eest kaks korda.[64]

91. Määruse nr 139/2004 artikli 14 lõike 2 kohaselt ei tohi trahvide suurus ületada 10% ettevõtja aastakäibest. Komisjon rõhutab, et trahvid, mida ta Altice'ile määras, moodustasid 0,5% tema aastakäibest vaidlusaluse otsuse vastuvõtmisele eelneval aastal. Altice ei ole seadnud kahtluse alla selle täpsust ega asjakohasust, et komisjon on arvestanud seda kaalutlust, kui ta hindas trahvi proportsionaalsust, lähtudes hoiatava mõju nõudest. On selge, et varasematel trahvidel sarnaste rikkumiste eest ei olnud Altice'ile piisavat hoiatavat mõju, nii et tema väide, et oluliselt suuremate trahvide määramine on ebaproportsionaalne, tuleb kõrvale lükata. Ka ei saa komisjoni varasem otsustuspraktika olla konkurentsi valdkonnas trahvide määramise õiguslikuks raamistikuks.[65]

92. Altice'i argument, et Üldkohus ei „taganud trahvide proportsionaalsust“, on kahel põhjusel ilmselgelt põhjendamatu. Esiteks analüüsiti vaidlustatud kohtuotsuse punktides 332–349 Altice'i argumenti, et trahvid olid proportsionaalsuse põhimõttest tulenevalt ebaseaduslikud. Kui jätta kõrvale punkt 343, ei vaidlusta Altice ühtegi selle hinnangu osa.[66] Teiseks hindas Üldkohus oma

[62] 4. märtsi 2020. aasta kohtuotsus Marine Harvest *vs.* komisjon (C-10/18 P, EU:C:2020:149, punkt 115).

[63] 3. aprilli 2019. aasta kohtuotsus Powszechny Zakład Ubezpieczeń na Życie (C-617/17, EU:C:2019:283, punktid 38 ja 39).

[64] Vt käesoleva ettepaneku punktid 14–27, eelkõige punkt 20, ja 4. märtsi 2020. aasta kohtuotsus Marine Harvest *vs.* komisjon (C-10/18 P, EU:C:2020:149, punkt 116).

[65] Vt analoogia alusel 7. juuni 2007. aasta kohtuotsus Britannia Alloys & Chemicals *vs.* komisjon (C-76/06 P, EU:C:2007:326, punkt 60 ja seal viidatud kohtupraktika).

[66] Vt käesoleva ettepaneku punkt 86.

täieliku pädevuse teostamisel trahvi vähendamise taotlust Altice'i nõude kontekstis, mille kohaselt oli aset leidnud proportsionaalsuse põhimõtte rikkumine. Oma täieliku pädevuse teostamisel täheldas Üldkohus, et ta peab „analüüsima iga õiguslikku või faktilist argumenti, millega soovitakse tõendada, et trahvisumma ei vasta rikkumise raskusele ja kestusele", „võttes arvesse juhtumi kõiki asjaolusid", et teha „kindlaks […] trahvi summa, mis on proportsionaalne – võttes arvesse kriteeriume, mida ta peab sobivaks, ja hageja toime pandud rikkumise raskusastet – ning ka piisavalt hoiatav".[67] Eeltoodust selgub, et oma täieliku pädevuse teostamisel võttis Üldkohus trahvide kontrollimisel arvesse proportsionaalsuse põhimõtet. Altice ei vaidlusta selle analüüsi ühtegi konkreetset osa. Tema väide, mille kohaselt ei analüüsinud Üldkohus iga rikkumist eraldi, on faktiliselt ebaõige, sest ta leidis, et kergendavat asjaolu saab arvestada üksnes määruse nr 139/2004 artikli 4 lõike 1 rikkumise eest määratud trahvi suhtes.

93. Altice väidab, et vaidlustatud kohtuotsuse punktis 308 on moonutatud tema väidet, mille kohaselt oleks komisjon kummagi rikkumise laadi ja raskuse hindamisel pidanud võtma arvesse asjaolu, et Altice oli tehingust teatanud ja võtnud kohustusi enne SPA allkirjastamist. Kuivõrd Altice ei ole esitanud rohkem üksikasju või õiguslikke argumente selle väidetava vea põhjendamiseks, ei täida see Euroopa Kohtu nõudeid ja tuleb seetõttu tagasi lükata.[68]

94. Eeltoodust tulenevalt teen ettepaneku, et Euroopa Kohus lükkaks apellatsioonkaebuse kuuenda väite tagasi ja jätaks seega kogu apellatsioonkaebuse rahuldamata.

IV. Kohtukulud

95. Kodukorra artikli 184 lõigete 1 ja 2 kohaselt koostoimes kodukorra artikli 138 lõigetega 1 ja 2 on kohtuvaidluse kaotanud pool kohustatud hüvitama kohtukulud, kui vastaspool on seda nõudnud.

96. Kuna Altice on kohtuvaidluse kaotanud ja komisjon on palunud kohtukulud välja mõista, siis tuleb Altice'i kohtukulud jätta tema enda kanda ja mõista temalt välja komisjoni kulud käesolevas menetluses.

97. Kodukorra artikli 140 lõike 1 kohaselt koostoimes kodukorra artikli 184 lõigetega 1 ja 2 kannavad menetlusse astunud liikmesriigid ja institutsioonid ise oma kohtukulud.

98. Seetõttu tuleks nõukogu kohtukulud jätta tema enda kanda.

V. Ettepanek

99. Eespool toodud põhjendustel teen Euroopa Kohtule ettepaneku:

– jätta apellatsioonkaebus rahuldamata;

– jätta Altice Group Lux Sàrl-i, varem New Altice Europe BV, likvideerimisel, kohtukulud tema enda kanda ja mõista temalt välja Euroopa Komisjoni kohtukulud

– jätta nõukogu kohtukulud tema enda kanda.

[67] Vaidlustatud kohtuotsuse punktid 350, 354, 355 ja 363.

[68] Vt käesoleva ettepaneku punkt 47.